

Jan Lukl a spolupracovníci: Fibrilace síní

Praha: Grada Publishing, 2008, 268 stran.

První vydání, formát 170 × 245 mm, kniha je vázaná, barevné provedení;

SBN 978-80-247-2768-4, cena neuvedena.

I když se kardiologická literatura vydává dosti často, problematika arytmií mezi nejčastější knižní tituly nepatří. Lze i říci, že „srdeční arytmie“ nepatří mezi oblíbené otázky při zkouškách mediků a ani při atestacích lékařů. O jejich klinické významnosti přitom nikdo nepochybuje.

Jednu z poruch srdečního rytmu – fibrilaci síní – si vybral k monografickému zpracování prof. MUDr. Jan Lukl, CSc., přednosta I. interní kliniky Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Plným právem, neboť autor patří k našim předním arytmologům, má dlouholeté klinické a pedagogické zkušenosti a je autorem dvou monografií o arytmiích. Ke spolupráci vyzval tentokrát čtyři další spolupracovníky – tři kardiology a jednoho kardiochirurga.

Knihu uvádí předmluva (zde dvě věcné chyby). Vlastní odborný text má 205 stran a je rozdělen do 13 samostatných kapitol.

První skupina kapitol zahrnuje etiologické a patogenetické aspekty fibrilace síní. První kapitolou je *Epidemiologie fibrilace síní* (12 stran), následuje *Etiologie, klasifikace, patogeneze a patofyziologie fibrilace síní* (13 stran).

Druhou skupinou jsou neinvazivní metody léčby fibrilace síní: *Farmakologická úprava srdeční frekvence* (16 stran), *Farmakologická verze fibrilace síní* (12 stran), *Farmakologické udržení sinusového rytmu* (22 stran), *Srovnání farmakologické kontroly srdeční frekvence a kontroly srdečního rytmu* (11 stran), *Prevence tromboembolických komplikací fibrilace síní* (19 stran), *Elektrická kardioverze* (12 stran), *Fibrilace síní u „Wolff-Parkinson-Whiteova“ syndromu (správně Wolffova-Parkinsonova-Whiteova syndromu)* (2 strany).

Třetí a poslední skupinou jsou čtyři kapitoly věnované invazivním terapeutickým výkonům. Jsou to: *Katetrové ablace fibrilace síní* (26 stran), *Trvalá kardiostimulace a fibrilace síní* (16 stran), *Kardiochirurgická léčba fibrilace síní* (21 stran) a *Fibrilace síní po kardiochirurgických operacích* (24 stran).

Soubor 13 kapitol dané téma vyčerpává téměř beze zbytku. Nechybí ani zmínka o významu iontových kanálů, ani nejno-

vější chirurgické přístupy v léčbě fibrilace síní. Kapitoly jsou rozsahově proporcionální a zvolená odborná úroveň odpovídá cílové skupině čtenářů. Text je doplněn 23 přehlednými tabulkami a 87 názornými barevnými obrázky (obojí většinou převzaté). Dvoubarevnost tabulek zvýšila především jejich přehlednost, i když zvýšení atraktivit může vést některé čtenáře také k jejich podrobnější analýze. Barevné obrázky jsou již v současné době nejen možností, ale dokonce nutností, zvláště k znázornění některých morfologických nebo funkčních skutečností.

Literatura je uváděna za každou kapitolou a je na ni odkaz v textu. U některých kapitol se mi zdála až příliš rozsáhlá, u některých kapitol jsou uváděny prameny trochu starší. V knize je odkaz na 759 literárních pramenů (při uvádění literatury za každou kapitolou se některé opakují), ale je mezi nimi jen sedm odkazů na práci českých autorů.

Knihu uzavírá rejstřík (proč řazení podle počátečních písmen přídatných jmen?) a seznam zkratk. Asi bude nutné uvádět i seznam citovaných studií.

Celkový dojem knihy je velmi dobrý. Vysoká odborná úroveň, srozumitelný text, pěkné ilustrace a kvalitní práce nakladatelství. Nepochybuji o tom, že kniha bude úspěšná.

Komu knihu doporučit?

Zbytečné by asi bylo doporučovat ji kardiologům – vždyť především pro ně byla napsána. Bude ale srozumitelná i specializačně neprofilovaným internistům, užitečné informace v ní najdou i anesteziologové a intenzivisté a poučit se z ní mohou i praktičtí lékaři. Věřím, že může také přispět k snížení (skutečně zbytečného) strachu před arytmiemi.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.

3. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha

e-mail: petrasek@galen.cz a jvpetr@quick.cz